

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: K Ū H Á R I S T V Á N.

MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szöveggőzt és nyilttér 1'50 dinár, rendes 1— Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. augusztus 24.

34. Szám.

Mire van szüksége a gazdának?

Irta: PREK MÓRICZ.

Olcsó legyen a kenyér,
A gabona áros.
Jól fizesse a tinót
S nyerjen a mészáros!

Faluhelyen, gyermek koromban, szántó-vető emberek között hallottam ezt a kis köszöntőt. Rövid, de velős, — mint mondani szokták. Bizony sok van vele mondva!

Csak bár ennyi teljesednék be, már akkor a gazda, a szántó-vető ember rendben volna; de még ő utána más is, aki ő tőle vár sok mindent. A mezőgazda, a szántó-vető ember igen fontos egyéniség, mert ő nélkül se a katonára, se a mesteremberre, se szegényre, se gazdagra meg nem élhet!

Dicsőség az ő munkájának, mert abból él a világ: a buzából! Valamikor úgy mondták, hogy az a föld aránya: a buza!

Sajnos, ma nem mondják!

Sok fáradsággal, nehéz veritékkel küzdi ki a gazda, a szántó-vető ember a buzát, a mindennapi kenyerét a földből mindenki számára, de bizony panaszos hangot hallunk tőle ma: hogy nem kapja meg érte azt az aranyértéket, ami őtet méltán megilletné.

Pedig a gazdának, a szántó-vető embernek is van ám aranya, pénzre szüksége! Neki is van sok költsége, kiadása! Bizony úgy volna jó, hogy most a cséplés után el tudná adni a gazda termesztett gabonájának feleslegét olyan áron, hogy abból aztán termelési költségeit, kiadásait fedezhetné. A gazda, a szántó-ember nem készít magának semmit sem, mindent a kereskedőtől meg a mesterembertől vásárol. Ámde ha összehasonlítjuk az árakat, amiket a gazda kap mezőgazdasági terményeiért, — meg azokat az árakat, amiket ő fizet az iparosnak, kereskedőnek, hát bizony azt látjuk, hogy ma a gazda, a szántó-vető ember sokkal rosszabb helyzetben van, mint a háboru előtt volt. A gazda helyzete ma határozottan rosszabb legalább is, még ha jó termése van is. Igen, — mert a termésének nincsen ára. Ha minden termését eladja, még akkor sem bír jól bevásárolni s még egyéb kiadásait

Politikai hírek.

A hadügyminiszteriumban az utolsó előkészületeket teszik meg az országos katonai zászlócsere alkalmával rendezendő ünnepségekre, amelyeket — mint már megírtuk — szeptember hatodikán fognak megtartani. Az ünnepségek programját egy külön tábornoki bizottság dolgozta ki s a részletek már legközelebb nyilvánosságra kerülnek.

Hadzsics Szteván hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az ünnepségekre felvonuló csapatokat *Dokics Györgye tábornok, a noviszádi első hadsereg parancsnoka fogja vezényelni.*

A tábornokok által kidolgozott program szerint: *minden egyes gyalogezred az ezred parancsnokkal, az ezred segédtszéfeivel és szakasz katonáival képviselteti magát a zászló átvételénél.*

Ugyanez vonatkozik a lovasági és tűzérési ezredekre is. A jugoszláv aviatika is részt vesz az ünnepségeken és: *száznegyven repülőgép fog keringeni a főváros fölött.*

is: adót, kamatot, valamint beruházási költségeket fedezni nem bírja.

Várni meg nem lehet semmivel sem; — ruha, lábbeli kell, kovácsot, bognárt, boltost ki kell fizetni; az adó esedékes, a kamat lejárat itt van, fa nincs, jön a tél; javítások a házon, új szerszám is kell, nincs mód rá, hogy valamit is elhagyjunk! Uram Isten! Hát miből lesz? Nincs más hátra, adósságot kell csinálni. Az adósság után megint csak kamat jár, lesz újabb teher! Mi lesz ebből, hová jutunk, ha ez így megy?

Ime, így töpreng, így aggódik a gazda, a szántó-vető ember ahelyett, hogy öröme telnék évi fáradozásának eredményében!

Nem jó helyzet ez! Itt segíteni kell, pedig hamar, míg nem késő. Mi módon lehetne tehát segíteni a gazdán, a szántó-vető emberen? Addig is, míg a helyzet jobbra fordul, amíg a világ piacokon olyan változás áll be, hogy mezőgazdálkodás jól kifizeti magát, tehát érdemes lesz gazdálkodni, lesz fölösleg, tartalék

őfelsége a király szeptember hatodikán *először fogja viselni az ujonnan alapított jugoszláv korona rendet.*

Franciaország. A jövő év tavaszán Franciaország új köztársasági elnököt választ. Politikai körökben már megindult az elnökválasztási mozgalom. A mostani Doumergue elnök helyébe a bal oldal Briandot, a jobboldal pedig Tardieut óhajtja jelölni.

Albánia. Achmed Zogu király a legközelebbi jövőben Rómába utazik Viktor Emánuel olasz király meghívására. Egyes lapok híradása szerint a látogatás Achmed Zogu házassági tervével van összefüggésben s egy olasz királyi hercegnő lenne az albán király menyasszonya.

A nagyhatalmak eddig összesen harminckilenc csatahajót összpontosítottak Hankau kikötőjében a külföldi alattvalók megvédésére. Négy francia, huszonhat angol és amerikai, kilenc japán hajó horgonyoz Hankau kikötőjében. A vörös kommunista bandák előnyomulása nagyon aggo-

dalmas, mert a kormánycsapatok egy része is átpártolt hozzájuk. A kínai kommunisták nagy boszúra készülnek, mert a kormány kétszázötvenet közülök megkínóztatott és kivégeztetett. A felgyújtott épületek, kirabolt üzletek és emberek száza mutatják a vörösök munkáját és borzalmaikat. Még a templomokat, iskolákat, árvaházakat, kórházakat sem kímélték meg, kifosztották, kirabolták, azután meg felgyújtották őket. A külföldiek telepei mindenütt vesztélyben forognak a vörös hordák boszúja miatt.

Oroszország. Az orosz emigránsok hadsereget szerveznek a szovjet ellen. A párisi orosz emigránsok vezérkara titkos ülést tartott, amelyen egy új ellenforradalmi hadsereg megszervezéséről tárgyaltak. Miller tábornok az orosz emigránsok főparancsnoka bejelentette, hogy a Royal Deutch petroleum tröszt vezérigazgatója Sir Fetterding vállalkozott arra, hogy finanszírozza az ellenforradalmi hadsereget. Miller tábornok bejelentette még, hogy Szovjetországban a vörös hadsereg fegyelme teljesen felbomlott s rövid pár hét alatt százezernél több vörös katona szökött meg. Az ellenforradalmi hadsereg megszervezésével a titkos ülés Diterics Mihajló tábornokot bizta meg.

Törökország. Törökország, hogy a kurd lázadásokat letörhesse, Perzsiától határkiigazítást követel s egyúttal a vitás határmenti területet meg akarja szállani. Perzsia nem óhajt fegyveres ellenállást kifejteni Törökországgal szemben, hanem a vitás kérdést a Népszövetség elé akarja terjeszteni. Az orosz követ békésen közvetíteni igyekszik a két állam között.

Kína. Az északkeleti felkelő csapatok szombaton nagy győzelmet arattak a kínai kormány csapatai fölött, amelyek az ütközet után fejvesztetten menekültek dél felé. Az ütközet rendkívül heves volt és az eddigi hírek szerint mintegy tízezer katona pusztult el. A fölkelők két várost is elfoglaltak, melyek közül az egyikben nagy munició raktárak vannak.

Perzsia. Perzsa határőrök harcba keveredtek a kurdokkal, mert meg akarták akadályozni,

— meg kell segíteni a gazdát kölcsön pénzzel.

Ez a kölcsön pedig adassék a gazdának, — a szántó-vető embernek hosszú lejáratra s igen olcsó kamattal.

Pénz van mindenre! Erre is legyen! Meg kell menteni a gazdát, hogy tönkre ne menjen, hogy talpra állhasson! Ezért meg kell hozni minden áldozatot! Ha a gazdának lesz pénze, akkor abból úgy is jut mindenkinek.

Hosszu lejáratu, olcsó kölcsönnel egyszer-mindenkorra megszabadulnának gazdáink terhes adósságaiktól, megtehetnék szükséges beruházásaikat, hogy esetleg többet, jobbat termeljenek s ha szabadon mozoghatnak, akkor könnyen tudják törleszteni a hosszú lejáratu adósságot.

Igy lesz megint jó kedve a szántó-vető embernek s ha terhes gond nélkül járhat ekéje után, ismét fölcsendül ajkán a dal:

„Ha kel az ég szép hajnala,
Kezemben az eke szarva,
Ekém előtt négy tulok jár,
Csákó, Szilaj, Gyöngyös, Bogár.
Isten segíts, hajl!”

hogy a kurdok török területre menjenek át. Az ütközetben perzsák és kurdok is estek el, de végül is a perzsa határország maradt győztes s a kurdok elmenekültek.

Magyarország. A magyarországi egységes párt elégedetlen a kormánnyal. Az egységes párt legutóbbi gyűlésén, melyet Balatonföldváron tartottak meg, több miniszter és nyolcvankét képviselő vett részt. Dr. Vass József, a miniszterelnök helyettese kijelentette, hogy nincs ok gazdasági aggodalomra. A vám unio keresztül vitele nehéz dolog, de Magyarországnak semmi ijedelemre oka nincs. A képviselők kifogásolták, hogy a kormány gazdasági és külpolitikai kérdésekben sem az országot, sem pedig a képviselőket nem informálja eléggé.

A Népszövetség hatvanadik ülészaka szeptember ötödikén kezdődik. Ezuttal Zumeta, Venezuela délamerikai állam képviselője lesz az elnöke. Ezen az ülészen főként a szeptember tizedikén kezdődő népszövetségi gyűlés előkészítésével foglalkoznak.

Csalódás.

Jöhet a zord tél s oszt a kedves nyár
Had muljon ez a sivar, hívány élet,
Mert az életben, soha többé már
Nem akarok én, találkozni Véied.

Megbocsájtani?! Ó, azt még talán;
De szeretni szivből sóh'sem tudnának,
Mert a multad előttem nem talány,
Már megismertelek, és most utálok.

Utálok azt az átkos pillanatot,
Amelyben a sors Téged megmutatott,
S bizalmam volt, jellemtelen lényben.

Akinek még a multját sem ismertem,
És máris szerettem; azért tévedtem,
Mint a vándor az éj sötétjében.

— BABY. —

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. AUGUSZTUS hó 31 nap 35 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
24 Vasár.	Bertalan	Bartholom
25 Hétfő	Lajos kir.	Ludvig
26 Kedd	Zefirin p. vt.	Zephirin
27 Szerda	Kal. József	Gebhard
28 Csüt.	Agost pk.	Augustin
29 Péntek	Ker. János	Joh. Enth.
30 Szomb.	Róza sz.	Rebekka

Vásárok:

24. Sv. Düh, 25. Murszka Szobota, Legrad, 26. M. Szredisce (M. Szerdahely), 28. Dolnja Lendava.

Időjárás:

Forró napok, melyeket egy-egy zápor zavarhat meg, ha a légnyomás 755 alá esik.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	175—185
"	Rozs	"	130—140
"	Zab	"	170—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	180—200
"	Hajdina	"	140—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	400—
"	Vegyebab	"	325—
"	Krumpli	"	35—50
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	8—	9—	10— 11—
Üsző	8—	9—	10— 10 50
Tehén	4—	6—	10—
Borju	10 50	11 50	11— —
Sertés			13— 13 50
Zsir l-a			29— 30—
Vaj			35—40
Szalonna			23— 25—
Tojás 1 drb.			0 75

Valuta:

Zürichben 100 Din	=	9 1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.)	adnak itt	5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	"	4500 "
100 Márkáért	"	1330 "

100 Frankért (Páris)	"	"	219
100 Pengőért	"	"	990
100 Schil. (Bécs)	"	"	798
100 Cseh kor.	"	"	168

— **Ölt a villám.** Szabotin nevű bokrácsi gazda f. hó 13.-án utzásról volt hazaférőben, mikor is az ottani erdőben érte el a zivartar. Másnap vilámtól agyon-sujtva akadtak rája az erdőben. A nála levő órájának mutatói 7-en álltak meg s ebből állapítható meg, hogy a villámcsapás, mely az órát is megrongálta, 7 óra-kor érte.

— **Kocsi alá került** a cankovai plébánia 70 éven felüli kocsisa. Stájerből tartott hazafele, s lovai megijedek az autótól, megbokrosodtak, minek következtében az öreg kocsi alá esett s könnyebb természetű sebeket kapott.

— **Tenyészállat-kiállítás** Puconcin, mely augusztus 30.-ára volt kitűzve, elhalasztott szeptember hónapra. Pontos határidő jelezve lesz.

— **Kényszer biztosítás** — **jég ellen.** A földmivelésügyi miniszteriumban törvényjavaslatot készítettek elő a termények jégverés elleni biztosítás kötelezettségéről.

— **Nemesített buza-vetőmag** beszerzése végett minden község birájánál kell jelentkezni. A vetőmag a belatinci magnemesítő állomásról lesz kiosztva és pedig lehet kapni: fehér bajuszos 277 szám, piros bajuszos 87 szám és fehér bajuszos „Colonia” nevűt. Ezek a fajták légyjobban beváltak. A magnemesítő állomás idei terméseredménye kat holdanként 12—13 buzában, rozsbán 10—11 mázsa, míg a prekmurjei átlagtermés 5 mázsa.

— **Mulassunk!** A morávcii evang. nőegylet f. é. aug. 31.-én, humoros műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a Titán-féle vendéglőben, a melyre mindenkit a legszívegyesebben meghív a kitünő ételekről, italokról és szórakoztatásokról gondoskodó rendezőség.

— **Uj okmánybélyegek** lesznek szept. 1.-vel forgalomba hozva 50 para, 1, 3 és 50 Din értékben.

— **Vásár Murska Sobotában** f. hó 25.-én lesz megtartva, miután 24.-ke vasárnapra esik.

— **A telefon hálózatba** ujabban Macskovci is bekapcsoltatott egy fűlkével. G. Petrovceig szintén megvan a kettős huzal, tekintve az ottani póstán levő telefon állomást. Most már csak az nem érhető, hogy Hodos község, mely oly annyira kívánná a telefont, miért nem kap telefon állomást?! Ez határ állomás lenne, s úgy politikai mint katonai szempontból nagyon fontos, hogy ez keresztül vitessék, ha már a lakosság és közgazdasági érdek nem véteik számításba. Pedig ebben az esetben még anyag-és hitelhiányra sem lehet hivatkozni a póstaigazgatóságának annál is inkább nem, mert mégis csak haszonnal jár a befektetés, no meg, amiről a t. póstaigazgatóság talán megfelekedezett, egész Hodosig egy huzal kamatozatlanul korhad, míg ha egy — kevés költséggel — második huzallal párosítottatnék, kész a telefon-állomás. Vagy mire jó az a huzal G. Petrovctól—Hodosig? Ha más nem, hát akkor mi kérjük a kultura-, köz- és közgazdasági érdek nevében, hogy a második huzallal ez a pálya épüljön ki.

Árvák lettek . . .

Irtá: Bántornyai Lajos.

Égetően, perzselve tüzel a nap.
Rekkenő a hőség. Lankadt, kimerült minden.
Még csak egy levél sem mozdul meg a fákon,
hanem alétlan csüngenek le. Az ut porát felkavarják a kocsik és a portengertől szürke lesz minden. A levegőben sávként, fojtóan libeg a por.

Mikor pirkad a hajnal, éles kaszákkal igyekeznek az emberek ki a mezőre, hogy letarolják, és betakarítsák a föld termését. Megkezdődött az aratás! A napsugarak fokozatosan törnek elő és néha lágy fuvalomként suhan a szellő, a ringó kalászkok között. Az érett kalászkok, pedig hajladoznak, az egész tábla hullámszik. Suhognak a kaszák, zenélnak s alattok dölnek a kalászkok és kötik a kévéket. A munka folyik serényen, eleven lüktetéssel. A nap jobban és jobban tüzel, serceg a gabonaszár. Verejték csorog a dolgos főkről. Néha megállanak, hogy letöröljék, majd újból suhognak a kaszák és folyvást fogy a kalásztenger. Kötik a kévéket és gyarapszanak a kiemelkedő keresztiek. A nap sem restelkedik. Delelőn áll! Messziről halhán jön a déli harangszó, nyugvást és jó ebédet jelezve. Hazuról meghozzák az ebédet. A munkában kimerült

emberek elköltik az ebédet jóétvágygyal, majd huznak egyet kulácsból, szomjuk csillapítására. Előkerülnek a makrapipák füstölögnek, megkönnyítik a szegény ember pihenését. Jól esik a nagy hőségben a terebélyes eperfa árnyékában ledölni. Míg az öregek pihennek, addig a fiatalok tréfálkoznak, civódnak.

Az egyik kévekeresztnél apróságok játszadoznak, akik ebédet hoztak ki anyjoknak és nagyszüleiknek. A három apróság mellett pedig van még egy csöppség, aki álamból felébredt az anyja ölében. Sivalkodik a kis emberke, majd az anyja keblére vonja és táplálja. A kicsike szorgalmasan szivja az életet, majd amikor már megelégette, ismét mély álomba merül. Egy kis ideig még ölében tartja a gyermeket, aztán az árnyékba helyezi. Letakarja féltőn, nehogy a bogarak megzavarják édes álmát.

Elmult az az ebédidő. Feltápáskodnak az emberek. Egy nagyot nyújtózognak, szemüket megdörzsölik, tovaüze az álomságot. Holmijukat összerakják és újból megkezdik a fáradságos, nehéz munkát.

Folyik a munka és a verejték. Közelg már oszonnaidő. Az uton hatalmas kőválygó pórtömeg kél. Tajtékozva száguldanak a lovak a kocsi-val. Hirtelen megáll a ronhanó kocsi lovaival. A kocsis otthagya a habos

lovakat és rohan néniéhez, aki éppen a kis csecsemővel bajlódik. Az anya ijedten, szorongó érccsel tekint a közelgő ifjura. Valami érzés az sugalja, hogy vészes hirt hozhat.

Odaért az ifju és folyton eicsuklóan csak ennyit mond:

— Telegram gyűtt a kórházról, az István meghót szegény.

Az asszonyka a földreveti magát, haját tépi, sir, zokog s elveszti az eszméletét. A gyermekek sirni kezdenek, nem tudják mi történt, csak látják, hogy az édes anyjuk elterülten fekszik előttük. Az emberek odaszaladnak, az anyját vízzel locsolgatva, élesztgetik. Az asszonyok sirnak és egyik is másik is sopánkodig, hogy mi lesz a szegény asszonnyal és a kis árvákkal. A nagyszülők is zokognak, hisz' a legfiatalabb gyermeküket vesztették el. A feléledt asszonykát pedig vigasztalják a szülőkkel együtt a többiek.

Legelőször a sógor tér magához és megkérdi a hirt hozót, hogy mikor lesz a temetés?

— Hónap délután 3 óra-kor — mondja az ifju ember.

A sógor aztán összeszedi a gyerekeket, felteszi a kocsi-ra őket, majd az anyját és a nagyszülőket és hazaviszi a szegény családot.

Síralmas a helyzet. Itt maradt három aprósággal és egy csecsemővel

a szegény anyja. Szegény kocsis ember volt az ura az uradalonnál, de nehéz és keserves keresete mégis csak tűrhetővé tette az életüket. Most pedig kidőlt a támasz. A nagyszülők is szegény munkás emberek, ők nem segíhetnek rajtuk. Az árvákat a szegény anyja tartja majd el, keserves keze munkájával.

Este felé a banatos szülők és az árván maradt kis család kiment az állomásra, hogy elutazzanak drága halotthoz bucsut venni. Amikor a z. ....-i állomáson leszálltak várta őket a halott bátyja és elmondta nekik, hogy nem sikerült az operáció, mert már későn hozták a kórházba.

Másnap mindannyian elmentek a kórház halottaskamrájába, ahol kiterítve találták a családapát, férjet és fiút, ott pihent szorgos-munkás teste az egyszerű fakoporsóban. A felesége, amikor meglátta, rávetette magát és könnyeivel áztatta orcáját. A gyermekek is megnézték s látták, hogy apjuk alszik, örökre elaludt, végtelen nagy, mély álomba merült. Sirnak, könnyeiket hullatják, mert elvesztették drága kincsüket, támaszukat, védelmezőjüket.

Bezárják a kóporsót. Jön két ápoló, majd a pap. Beszenteli a holt tetemét, imáit elmondja, a kóporsót pedig beteszik a halottaskocsiba s kiviszik a temetőbe . . . örök pihenésre.

— **Domonkosfai önk. tűzoltó** egy let f. é. aug. 31-én a Vezér-féle vendéglőben kugli versennyel egybekötve táncmulatságot rendez, melyre mindenkit meghív a rendezőség.

— **Veszélyes kigyócsipés.** Ritka baleset érte a napokban Gomlicán Markója István 21 éves legányt legeltetés közben. Markója egy bokor alatt, nem messze egy nagyobb gödör álló víztől, négy kigyót vett észre, egy csoportban. Erre bot után nézett, de amíg egyet levághatott volna, egyik kigyó lába fejére csavarodott s három helyen megcsipte. Markója István még aznap oly rosszul lett, hogy súlyosan megdagadt lábbal s általános rosszleléttel sürgősen orvosi segínyt vett igénybe Beltincén s csak ennek köszönhető, hogy életben maradt. A legény állapota javulófélben van, de még gyengélkedik. Mivel Markója egy kigyót sem pusztított el, azt pedig, amelyik megmarta, a vízbe rugta, így nem sikerült megállapítani, hogy mi-féle fajta lehetett a veszélyt okozó kigyó?

— **A gondos gárdobos.** Három jóbarát mulatni vágyott. Evégett a m. szobotai sétateren találkoztak és megbeszéltek, hogy kirándulnak egy falusi mulatságra kerékpárok. Odaérkezve a kerékpárokat a gárdobosra bízták. Azon tudatban, hogy a biciklik biztonságban vannak, nekigyürkőztek a hegy fevinek. Berütyyentve hazafelé készültek és utrakészen állnak a biciklik is. Egyszere csak rátéved az egyik szeme az üres pumpatartórára és elkezd kiabálni. „Hol a pumpám?” Mivel mind a három pumpa hiányzott elkezd mind a három mérgeledni és rátámad a gárdobosra. Erre az mérgesen kiáltja, hogy ő neki csak a biciklire kell ügyelni nem pedig a pumpára. Mivel náluk amint látszik csak a „gstel” a „bicikli” a többi mind csak fényezés rajta arra nem kell ügyelni. Jó lesz a kabátzsebben keztyűt nem hagyni! Gárdobos ur! A gombokat ne szedjük le a kabátokról mielőtt átadjuk őket Önnek?

— **Botrányt okozó legények.** Turnicsén, a múlt vasárnap a tizórai isteni szolgálat előtt külső községbeli legények véres verekedést idéztek elő az utcán. Prédikáció és a nagy mise alatt pedig a templom körül-föltett kálappal vigan mulatoztak, nem csekély botránkoztatására a templomjáró közönségnek. Szerencse, hogy más vallásúak nincsenek Turnicsén, mert ugyancsak leszólnának ezeket a züllött állapotokat! A helybeliek már kezdik megszokni!

— **Ha jól akar mulatni! Predanovcei önk. tűzoltó** egylet szeptember hó 7-én a Vlaj-féle vendéglőben egyfelvonásos vígjátékkal egybekötött táncmulatságot rendez, melyre mindenkit a legszívélyesebben meghív a rendezőség.

— **Felkërem a Mura sportklub tagjait,** hogy teljes szám-

ban vegyenek részt az e hó 23-án szombaton este fél 9 órakor a Meolic kávéház külön termében megtartandó választmányi gyűlésen. A gyűlés keretében bucsuzunk el Jónás Erzsikétől és a választmányi tagunktól, Szerkeres urtól. **Lovsin s. k. elnök.**

Figyelmeztetés. Vannak akik azt az álhirt terjesztik, nem tudom rosszindulatból, csak nem tapasztalatból? hogy az én vizsgálataim és bizonyítványaim állatvételi peres ügyekben a helybeli bíróságnál nem lesznek úgy elfogadva, mint a szlovén kollegáiméi és hogy ennél részrehajlás lenne. Mivel ez a hír annak terjesztése, nekem súlyos kárt okoz, másrészt, mivel ezzel a helybeli állatadástvétel peres bírójába vetett bizalmat gyengíti, annak igazságos eljárását kétségbe vonja: figyelmeztetek mindenkit, hogy az ilyen nem igaz hírek terjesztése súlyos következményekkel (kártérítések büntetése) jár. Nemes állatorvos.

— **Törzskönyvelés.** Vasárnap július hó 20-án Predanovcin a szarvasmarha törzstenyésztő bizottság megalakult 38 taggal. Felvételét szép külsejű 60 drb. szimentháli tehén. Jelenleg ugyanilyen szervezet van Nedelica, Verzsej, Puconci, Moravci, Tesanovci, Strukovci és Predanovci községekben. Ujonan alakulóban vannak Vučja Gomila, Martjanci, Beltinci és Dolnja Lendaván. (Sreski kmetijski odbor M. Sobota 6889/1. 1930.)

— **Tűz Domanjsovcin.** Folyó hó 10 én éjjel 11 óra tájban újból leégett Szocsák Mihály kerékgyára. A tűz a háznak egyik végén keletkezett, de már pillanatok alatt vörös lángok borították az egész fedélzetet. A padláson levő széna rakomány teljesen leégett, végre a tűz behatolt a műhelybe és a kerékgyártáshoz szükséges szerszámok egy része a tűz melegtől megpuhulva használhatatlanná vált. A kár jóval meghaladja az előbit, mely márciusban történt, mert akkor csak a lekopott zsuppos fedélzet és a kiürült szénapadlás égett el s nem nagy kárt okozott. Ugyan néhány edényben elhelyezett bab és köles színét vesztette a melegségtől, mégis a legnagyobb elkeseredést okozott az öreg Szocsák bácsinak az a körülmény, hogy az egyik törékeny edény a melegségtől elpattant, melyben a macskafarku köles volt elrejtve a fekete háziállatok elől és az teljesen hamuvá változott. A tüzet állítólag irigyek okozták, a ház mind a kétszer biztosítva volt.

— **Gazdálkodási gyakornokoskodás Svájc országban.** Paraszt fiúk, akik valamilyen gazdasági iskolát végeztek, de más gazdálkodó fia (talán lánya is? Szers.) is aki otthon a gazdálkodást elvezetni akarja, a gyakorlati gazdálkodást — különösen az állattenyésztést — legkönnyebben úgy tanulja meg, ha a nyári idényre Svájcországban gyakornokoskodik. A feltételek igen kedvezők: Mindegyik praktikus (gyakornok) teljes ellátás mellett 350—750 Dln.-ig terjedő havi

fizetést is kapnak. A közelebbi felvilágosításokat a m. szobotai és d. lendavai gazdasági referensnél M. Szobotán szerdán, D. Lendaván pénteken lehet megkérni. (Sreski kmetijski odbor M. Sobota 27/1.) (Ugy volna teljes ez az intézkedés, ha azok a tanulási-gyakorlási lehetőségek nemcsak a fiúknak, hanem a leányoknak is megadatnának. Szerk.)

— **Halálos végű autószerencsétlenség.** Csütörtökön éjjel Csákovec közelében súlyos autószerencsétlenségtörténet, melynek halálos áldozata is van. Muzsek gazdag nedelici malomtulajdonos autóján üzleti ügyben Murszko Szredisce körül utazott. Ügyei elvégeztével hazafelé jött. Macskovec közelében a kocsi megcsuszott és az árokba fordult oly szerencsétlenül, hogy az autóban ülő másik személyt a nyakára tekeredett tetővas megfojtotta. Muzsekot súlyos sérülésével a csákoveci kórházban ápolják.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Magyar ocean repülők.** Magyar Sándor és Endre György magyar oceanrepülők a kaliforniai Burbank városából akartak tengerentuli utjokra kelni, de a viharos időjárás miatt el kellett halasztani a repülést. A két oceanrepülő Michiganon és New Foundlandon keresztül azonban, mihelyt lehet, utra kel.

— **A bukaresti diákoknál** nagy mennyiségű antiszemita röpiratot foglaltak le. A rendőrség kiderítette, hogy a lefoglalt röpiratokat Jassyból hozták a fővárosba. A házkutatások során sok diákot letartóztattak.

— **Feigyujtották Románia legnagyobb zsinagógáját.** — Mármaroszigeten elégett a zsinagóga. A vizsgálat megállapította, hogy gyújtogatás történt, mert a templomban oltás közben petroleummal leöntött gyuló anyagokat találtak, amelyek kétségtelenül bizonyítják a szándékosságot. — A tüzet csak másnap a szakadó záporosó segítette eloltani.

— **Földrengést éreztek ismét Olaszországban.** Posnoli községben, — ahol kénforrások vannak —, éjjel éreztek földrengést, azonban távolabbra a rengések nem terjedtek, csak a kénforrások vidékén voltak érezhetők. A lakosság azonban így is megremült, mert a források a legutóbbi nagy földrengés óta erősen működnek.

— **Borzalmas hatású patkányméreg.** Komlós községben — Temesvárhoz közel —, az egyik gyógyszerész nemrégén patkány mérget talált fel, amelyet most nagyban kezdett gyártani. A gyártásnál tíz asszonyt alkalmazott, akik a mérge beszívásától mindnyájan súlyosan megbetegedtek, nagy kínok között áynak estek. Az asszonyok közül

öten már meghaltak, öten még most is súlyos betegek. A gyógyszerész ellen megindították a vizsgálatot.

— **Izgalmas küzdelem a levegőben.** Kraljevo felett haladt a noviszádi repülőosztag egy 3 repülőgépből álló csoportja, mikor az egyik gépen hiba esett. A pilóta főhadnagy — félve attól, hogy a motor felrobban —, parancsot adott a mögötte ülő őrmesternek, hogy ejtőernyőjével a 3500 méter magasságból ugorjon le. Az őrmester azonnal szót fogadott, kiugrott a gépből, de a gép farán fennakadt. Végre innen is tovább zuhant lefelé, míg ejtőernyője a földtől csak száz méternyi magasságban nyílt ki s így súlyosan megsérülve érte el a földet. A főhadnagy látva ezt — a géppel simán leszált. — Az őrmester a kórházban a halállal vívódik.

— **Öszentsége a római pápa beteg.** A pápa ütőér elmeszedésben szenved s agg korára való tekintettel a baj eléggé veszélyes. A pápa napok óta ágyban fekszik s nem fogad senkit sem környezetén kívül.

— **Új világrekord a repülésben.** St. Luis „Egyesült Áll.” városban két pilóta megdöntötte az 554 órás repülési időt s még 1000 órára akarják kiegészíteni légi tartózkodásukat. Minden pótálás a levegőben történik. A két pilóta nagyon jól érzi magát.

— **Ugrás ötezer méter magasságból ejtőernyővel.** Amerikában, a Rosse weltfielgi repülőteren Vita Shomacker asszony ötezer méter magasan szálló repülőgépből ejtőernyővel leugrott és szerencsésen földet ért. — A merész ugrásért az asszony 5000 dollárt kapott s ezt az összeget — mint mondta — elteszi két éves kislánya részére hozományul.

— **Az R. 100. visszaindult Európába.** Az R. 100. óriás léghajó elindult Kanadából, hogy visszarepüljön Angliába. — A léghajó visszatérésére alighanem több idő fog kelleni, mint az oda-utazásra, mert a hat motor közül csak öt van működésben.

— **Házasságot képesítő iskolák.** Ez is Amerikában van. A bostoni egyetem az első, ahol a házasságot készítő leányokat praktikus módon kioktatják a családi életre s a kurzus elvégzése után oklevelet nyernek Lesznek tehát Amerikában — oklevelés menyasszonyok. — A bostoni házassági egyetemnek nagy sikere volt s már most egyre több egyetemen utánozzák a bostoni példát. Jelszó: a valóban boldok és tökéletes házasság!

— **Óriási eréjű tajfun dühöngött Japán országban.** Osaka város környékén csaknem huszonnégy óráig tartott a rettenő idő, mely, egész házakat sodort el. A vihar kilencven kilométeres sebességgel haladva felbecsülhetetlen károkat okozott.

Torma.

A piacon.

A nagysága gombát váról.

„Nem mérgesek ezek a gombák, — mondja csak!”

„Nagyságám kérem, olyan olcsón adom, hogy igazán nem érdemes azért aggódni, hogy van-e közte mérges is!”

Kaszárnyában.

„Hadnagy urnák alássan jelentem, hogy Kerekes közember tegnap este fürdés közben a vízbe fult!”

„Ki engedte meg neki? Volt kimaradási engedélye?”

Telgazdaság.

„Hallja-e, gazduram? Mnenyi tejed ad ez a maga tehene naponta?”

„Hát kérem, az csak úgy van, hogy mikor nincsenek kuncaftok, akkor 7—8 litert; de ha kuncaftok is vannak, akkor ha éppen köll, van tizenkettő is!”

SPORT.

Bjelovár — Csakovec 2:1 (1:1).

Nagy érdeklődés mellett folyt le a Cs. S. K. B. G. S. K. labdarugó mérkőzés. A bjelovári csapat, mely rövid idővel ezelőtt 3:2 arányban legyőzte a csakoveci csapatot a vidéki bajnokság elődöntőjéből, vasárnap újabb vereséget mért a serlegmérkőzés elsőfordulóján a csakoveci csapatra. A bjelovári csapat mindvégig fölényben volt. Az első félidő 30 percében Cs. S. K. egy büntetőrugásból kifolyólag Vamplin révén megszerzi a vezetést. Bjelovár rövidesen egyenlít. A második félidő első percében Bjelovár megszerzi a vezetést és azt az egész idő alatt megtartja. A csakoveci csapatot csak Skok kapus, a jugoszláv ifjusági gyorsfutás bajnoka mentette meg a súlyosabb vereségtől. A kapott gólok hibáján kívül estek. Vasárnap 24.-én Bjelováron reváns mérkőzést játszanak. Ami iránt igen nagy az érdeklődés.

Tennisz.

A csakoveci tennisz csapat a celjei tennisz klub játékosaival játszott és 6:2 arányban nyert. Szép eredményt ért el Nyiri és Puncsec.

Közgazdaság.

Az amerikai szárazság.

Az Egyesült Allamokban a hetek óta tartó száraz időjárásban még nem állott be javulás. A szárazság által sújtott vidékeken nagy az izgalom s lakosság nyomoráról aggasztó hírek érkeznek. Hoover elnök elhatározta, hogy késedelem nélkül megkezdi a szárazság által sújtott vidékek lakóinak segélyezését s erre a célra az egész országban mozgalmat indít. Ez a segélyakció hasonló lesz az 1926 évi árvíz által okozott csapás leküzdéséhez. Kanadából érkező hírek szerint a szárazság már ott is érzeteti hatását s különösen a nyugati vidékekről jelentenek súlyos károkat, a melyeket a hőség a termésben okoz.

Newyorkba érkező jelentések szerint a szárazságtól sújtott vi-

dékeken addig talán több mint egy millió farmer család ment egészen tönkre. A szárazság nemcsak a termésben, hanem az állat állományban is érzeteti hatását, amely sok helyen teljesen kipusztult.

Legutóbb érkezett jelentések szerint némely helyen megindult a jótékony esőzés, de a nedves pillanatok alatt eltűnt a tüzes talajról. Volt eset rá, hogy a tojások maguk kikeltek a melegben, s a gyümölcs a fán teljesen megsült.

Megjelent a forgalmi adókról szóló új törvény. Öfelsége Alekszander király a pénzügyminiszter javaslatára új törvényt bocsátott ki, amely törvény a forgalmi adókról szól. — Az új törvény szerint a forgalmi adót ezután az egész országban a kereskedőknek régi kívánsága szerint pauszál-összegeben kell leróni, vagyis a különféle áru nemekre kivetett általános összegben. A lerovások utólagos havi részletekben eszkozlendők. Így tehát a forgalmi adó befizetése egyszerűsítve van, mert egy helyen és egyszerre kell befizetni. Eddig a legfőbb panasz az volt, hogy a forgalmi adót az áru után, amely öt-hat helyen is megfordult míg az eladóhoz eljutott, ugyanannyiszor mindig külön-külön meg kellett fizetni. Tehát, az új forgalmi adó törvény egyszerűsíti a forgalmi adó fizetését. Kereskedelmi körökben élénk elismerést keltett az új rendelkezés.

Tilos a házalás. A kereskedelmi kamarák és a vidéki kereskedelmi egyesületek panasszal fordultak a kereskedelmi miniszterhez, hogy az ország egész területén rendkívül elszaporodott házalók ellen lépjen fel, s a házalás elterjedését tiltsa be. Ebből kifolyólag a kereskedelmi miniszter utasította a báni hivatalokat, hogy a bánások saját határkörökben tiltsák be a házalók működését. A házalás tehát továbbra nem lesz engedélyezve.

Hadjárat a borhamisítók ellen. Az új bortörvény értelmében a jövő hónapban már az egész országban életbe lép a borellenőrzési szolgálat, amelynek az a feladata, hogy megakadályozza és lehetetlenné tegye a hamisított, vízzel kevert és más bármely más okból rossz bor terjesztését-eladását. Minden egyes bánóságban két borfelügyelő van alkalmazva, kik a rendőrség igénybevételével azonnal megkezdik a borok ellenőrzését az összes nyilvános helyiségekben, vendéglőkben, éttermekben és a szőlőtermelőknél is. A bor ellenőrzőknek joguk van arra, hogy bárhová, bár mely órában bemehessenek s ellenőrizhessék a bort. Ha a bor gyanús, mintát vesznek belőle. Kávéházakban, vendéglőkben, borkereskedésekben jö-gükben áll az ellenőrzőknek, hogy a bort az asztalról is elvegyék s elrendeljük, hogy a fogyasztó más bort kapjon. Bor ellenőrző és megvizsgáló állomás — ezidő szerint Mariborban van. Ide lesz küldve minden gyanús borból a minta. Ha a bor hamis, a tulajdonost megbüntetik. A borhamisítók hét naptól harminc napig terjedő fogházzal, és háromszáz dinártól

Ureditev dolgov in terjatev v prejšnjih madžarskih hronah

(odplačila vknjiženih dolgov, preskrbitev izbrisnih dokumentov od Madžarskih denarnih zavodov, vnovčenje hranilnih vlog pri Madžarskimi denarnimi zavodami i. t. d.) **izvršuje**

KREDITNA ZADRUGA za TRGOVINO in OBRT v MURSKI SOBOTI.

harmincezer dinárig jerjedő pénzbüntetéssel sújtandók. Minden fogyasztónak jogában áll, hogy a hamisított bor terjesztője ellen aláírással, vagy névtelenül feljelentést tegyen a borfelügyelőnél. Az új bortörvény védelmet nyújt a fogyasztónak, mert jó bort kap: a szőlőtermelőnek, mert az ő jó borát nem fogja senki meghamisítani, sem vizezni; végül pedig majd a külföld bizalma is nagyobb lesz a garantált jugoszláviai borok iránt. Az új bortörvény augusztus tizennyolcadikán lépett életbe. (A hiv. lapban 1928. december 28.-án jelent meg.)

Szerkesztő üzenete.

Ügyvéd urnak. A sajtótörvényt hitelesen magyarra fordítva sokszorosítani fogják. Gépirásos füzetekben darabját 100 Din.-ért megkaphatja. Tessek nálam levelező lapon bejelenteni, tart-e 1—1 példányra igényt? Ugyanis csak annyi példányban lesz sokszorosítva, akány drb. biztosan elkel.

Figyelő Dobrovnik. „Papucs után a nadrág” című közleménye nem közérdekű, nemis mulatságos és ezért nem közölhető. De ha a nyilttérben le akarja közölni, ezt megtehetjük. A felelősséget nem vállaljuk és szükségünk van becses névaláírására, amelyet persze nagy titokban tartunk.

Aki házat birtokát eladni akarja, vagy ilyet venni akar,

forduljon ingatlan forgalmi iroda képviselőjéhez A BACSICS, Dol. Lendava, Glavna ulica 18. Képviselőség meg van bizva több kisebb és nagyobb birtok eladásával Prekmurje legszebb helyén elsőrendű szántófölddel réttel az összes szükséges épületekkel és felszerelésekkel, igen mérsékelt áron. Azonkívül megvan bizva több vendéglő kereskedés, szőlőbirtok eladásával. 3

Prva stalna

najveksa i najfalejsa

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploštami

za šteditnike

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvallite v

velkoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a v MURSKOJ SOBOTI.

Eladó sertések tovább hizlalásra.

A dolnja-lendvai uradalom zsitkovci majorjában (Dobrovnik mellett) naponta elad elsőrendű 1-1½ éves ártán és kimetszett emse sertést. Az ilyen operált sertés gyorsabban és jobban hizzik, kevesebb eleséggel is megelégszik. Sok zsírt ad és a húsa is izletesebb. Mindenik orbánc ellen is be van oltva. 2

HALLÓ!

HALLÓ!

ANA CÖR borkereskedésében

MURSZKA SZOBOTÁBAN

ALEKSANDROVA CESTA 2.

kaphatók a legjobb cseh gyártmányu gépszijjak mindenfélé szélességben. Minden darab szijjért a gyár garantál.

Ugyanottan kaphatók mindennemű bőr és cipész kellékek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban. 2

MODERNI AUTO!!

NOVA

AUTOTAKSA!

TRAUTMANN FRANZ

MURSKA SOBOTA.

Telefon broj: 30.

MODERNI AUTO!!

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb Kerékpárok

világhírű Varrógépek

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.

Terjessze és olvassa a „Muravidék“-et!